

lek. Edyta Maria Tulewicz-Marti

**Wpływ parenteralnej suplementacji żelaza
u pacjentów z nieswoistymi chorobami zapalnymi jelit
na gospodarkę wapniowo-fosforanową**

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne

Promotor: prof. dr hab. n.med. Grażyna Rydzewska

Klinika Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii
z Pododdziałem Leczenia Nieswoistych Chorób Zapalnych Jelit,
Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
w Warszawie

**Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Warszawa 2021**

Streszczenie

Wpływ parenteralnej suplementacji żelaza na zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej u pacjentów z nieswoistymi chorobami zapalnymi jelit.

Wstęp

Nieswoiste Choroby Zapalne Jelit (NChZJ, ang. *Inflammatory Bowel Disease*) jest to heterogenna grupa chorób, do których należy choroba Leśniowskiego–Crohna (ChLC) oraz wrzodziejące zapalenie jelita grubego (WZJG), o bogatej symptomatologii jelitowej oraz pozajelitowej. Jest to stosunkowo nowa grupa jednostek chorobowych, której przyczyną jest stan zapalny przewodu pokarmowego o nie do końca znanej etiologii, o przewlekłym przebiegu z okresami zaostrzeń i remisji. Bogata symptomatologia jelitowa, a także pozajelitowa, m.in. niedokrwistość związana z NChZJ czy choroba metaboliczna kości, sprawia że postępowanie diagnostyczne może być skomplikowane. Niektóre czynniki, takie jak stan zapalny czy leki, takie jak glukokortykosteroidy lub parenteralne preparaty żelaza, mogą pogłębiać zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej.

Cel pracy

Celem niniejszej pracy doktorskiej jest ocena występowania zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej u pacjentów z chorobą Leśniowskiego–Crohna i z wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego, a także zbadanie wpływu parenteralnej suplementacji żelaza na występowanie hipofosfatemii u pacjentów z nieswoistymi chorobami zapalnymi jelit oraz próba znalezienia mechanizmów tego zjawiska.

hemoglobinę i ferrytynę) był podobny. Wykazano odwrotną korelację pomiędzy stężeniem fosforu we krwi oraz iFGF23 w określonych punktach czasowych, niemniej jednak w badanej grupie nie wpłynęły one w istotny sposób na zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej.

Wnioski

Niniejsze badanie wskazuje na głębokie zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej w badanej grupie chorych z NChZJ, w tym niedobór witaminy D oraz nadczynność przytarczyc, które występowały również w grupie przyjmującej glukokortykosteroidy. Wskazuje to na konieczność cyklicznego oceniania parametrów gospodarki wapniowo-fosforanowej, a także suplementacji witaminy D. Zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej po podaniu dożylnych preparatów żelaza miały charakter przejściowy i nie miały istotnego wpływu na badane parametry, co wskazuje na bezpieczeństwo tych leków.